Үйлийн биеэр төгсгөх нөхцөлийг зөв бичиж сурах

Хичээлийн зорилго

Үйл үгийн биеэр төгсгөх нөхцөлийг бичих дүрмийг мэдэх

Эхээс биеэр төгсгөх нөхцөлтэй үгсийг ялган таних , бичих

Mars is actually a cold

Үйл язгуур үндсийг биеэр төгсгөх нөхцөлөөр хувилгах

Үгийг бүтцээр задлан, дүрмийг тайлбарлах

Биеэр төгсгөх нөхцөл

1. Шийдэн хүсэх – Я, -е, -ё
2. Даалган захирах – сугай, -сүгэй
3. Зөвлөн захирах – аарай,-ээрэй,-оорой,-өөрэй
4. Шаардан захирах – аач,-ээч,-ооч,-өөч
5. Хүндэтгэн захирах - -гтун, гтүн
6. Сануулан захиарх- -уузай,-үүзэй
7. Зөвшин хүсэх- г
8. Ерөөн хүсэх-тугай,- түгэй
9. Мөрөөдөн хүсэх- аасай,-ээсэй,-оосой,-өөсэй

Биеэр төгсгөх нөхцөл нь :

- 1,2,3 биеийг ялган заана.
- Ямагт өгүүлбэр төгсгөдөг.
- Төрөл бүрийн баймж утга илтгэдэг

Биеэр төгсгөх нөхцөл

Нөхцөл									
Кирилл	-я,- е,-ё	-гтун, -гтүн	- г	-аарай -ээрэй -оорой өөрэй	-аасай -ээсэй -оосой -өөсэй	-аач,ээч -ооч,өөч	-уузай -үүзэй	-сугай -сүгэй	-тугай -түгэй
Тайлбар	Гийгүүлэгчээр төгссөн үйл үгэнд гэдэс жийрэглэнэ. Эгшгээр төгссөнд үйл үгэнд шууд залгана.						Шууд залгаж бичнэ.		
Жишээ									

Биеэр төгсгөх нөхцөлийг хувилгагч, эс хувилгагчаар ангилая

Хувилгагч нөхцөл	Эс хувилгагч нөхцөл
[illegible] ᠭᠠᠷᠠᠢ ᠭᠡᠷᠡᠢ [illegible] [illegible] ᠭᠳᠤᠨ ᠭᠳᠦᠨ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ᠭᠠᠰᠠᠢ ᠭᠡᠰᠡᠢ	ᠲᠤᠭᠠᠢ ᠲᠦᠭᠡᠢ ᠳᠤᠭᠠᠢ ᠳᠦᠭᠡᠢ

Эхийг уншаад, онцолсон үгсийн дүрмийг тайлбарлая

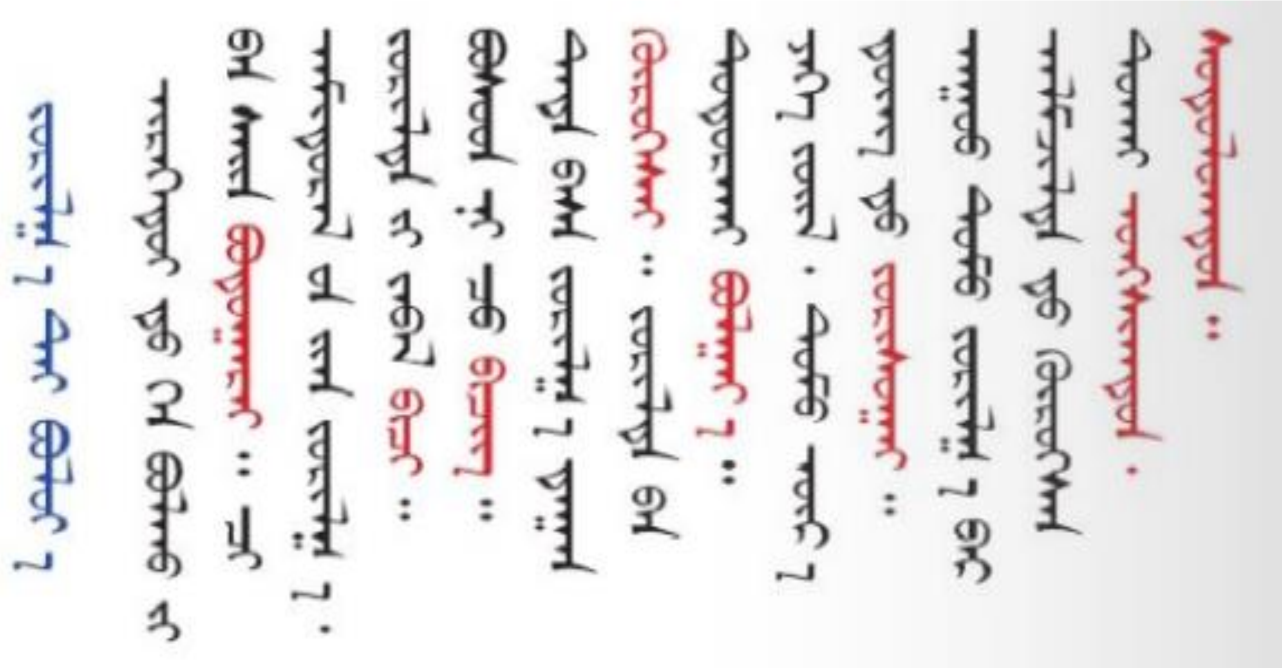

Тайлбар:

1.” боду “ эгшгээр төгссөн үйл язгуур үндэст “гараи” хувилгагч нөхцөлийг залгахад гэдэс жийрэглэнэ.
2. “бичи” үйл язгуур нь биеэр төгсгөх нөхцөлийн тушаан захирах утгатай тэг нөхцөлөөр хэлбэржсэн.
3.”бичи” эгшгээр төгссөн үйл үндэст “г”хувилгагч нөхцөлийг шууд залгана.
4.”Хүр” гийгүүлэгчээр төгссөн үйл үндсэнд “гэсэи” хувилгагч нөхцөлийг залгахад гэдэс жийрэглэнэ.
5. “бол” гийгүүлэгчээр төгссөн үйл үндсэнд “га” хэвийн дагаврыг шууд залгана . “болго”үйл үг нь эгшгээр төгссөн тул биеэр төгсгөхийн “ё” хувилгагч нөхцөлийг залгахадаа гэдэс жийрэглэнэ.
6. “Зори-”эгшгээр төгссөн үйл үндсэнд эс хувилгагч “сугай” нөхцөлийг шууд залгана.
7. “унгши” эгшгээр төгссөн үйл үндсэнд “гтун” хувилгагч нөхцөлийг шууд залгана.
8. “судул” гийгүүлэгчээр төгссөн үйл үндсэнд “гтун” хувилгагч нөхцөл залгахадаа гэдэс жийрэглэсэн.

“Яв” гэдэг үйл үгийг биеэр төгсгөх нөхцөлөөр хувилгаж, хэддүгээр бие зааж байгааг нь бичээрэй.

Би	**Чи \ та**	**Тэр**
ᠪᠢ ᠶᠠᠪᠤᠶ᠎ᠠ ᠃	ᠴᠢ ᠶᠠᠪᠤᠭᠠᠷᠠᠢ ᠃	ᠲᠡᠷᠡ ᠶᠠᠪᠤᠲᠤᠭᠠᠢ ᠃

Эхийг үндэсний бичгээр бичээд, онцолсон үйл үндсийг биеэр төгсгөх нөхцөлөөр хувилгаарай.

Их төрийн эзэн болон жаргатугай

Начин шонхор мэт уртэй болтугай.

Наран тэнгэр мэт гэрэлтэй болтугай

Төрсөн бие мөнх болтугай

Төр барих хөвүүнтэй болтугай.

“Галын тахилгаас “